

Ägoreglering

främjar livskraften på landsbygden

Ägoreglering är en lantmäteriförrättning som utförs för att förbättra och modernisera placeringen av ågor. Syftet är att utveckla strukturen på jordbrukslägenheterna och markanvändningen i byarna. Att slå samman åkerågor sparar på jordbrukarnas tid samt minskar lantbrukstrafiken och odlingskostnaderna.

Ägoregleringsförrättningar innefattar ägoregleringar av åker och skog, lokala enskilda vägförrättningar samt bildande av samfällda skogar. Ägoreglering kallas även för nyskifte. Ägoreglering av åkerområden beskrivs närmare i denna broschyr.

Ägoreglering är till nytta på flera områden

Strukturuomvandlingen på landsbygden pågår fortfarande. Störst är förändringarna inom jordbruket men skogsbruket och bosättningen på landsbygden drabbas också.

Trots att antalet jordbruk minskar och storleken av återstående jordbrukslägenheter ökar förbättras inte lönsamheten. Skalfördelarna realiseras inte, eftersom den köpta eller arrenderade tillskottsmarken ofta ligger avskild från jordbrukets driftscentrum och är liten till storleken.

Ägoreglering är ett sätt att modernisera jordbrukslägenheternas struktur och förbättra markanvändningen på landsbygden.

Ägoreglering utförs i samarbete med markägare, Lantmäteriverket och andra experter på markanvändning. Vid behov förnyas väg- och torrlägningsnätet i samband med ägoreglering.

Vid ägoreglering av åker förstoras skiftesstorleken genom att slå samman utspridda åkerskiften till större enheter och närmare jordbrukens driftscentrum. Regleringen minskar markägarnas körning och odlingskostnader. Samtidigt ökar avkastningen från jordbruket men tiden som används på odling minskar. Ägoreglering sparar miljön och förbättrar trafiksäkerheten då lantbrukstrafiken minskar.

Nytan av ägoreglering kan ökas med statens markköpsverksamhet. Staten köper åker- och skogsmark från ägoregleringsområdet som sedan används vid ägoregleringsförrättningen som bytes- och tillskottsmark.

Principer

Det går att anpassa ägoregleringars innehåll, metoder och storlek till olika förhållanden och behov. Ägoreglering begränsas så att en ändamålsenlig helhet bildas på det regionala planet.

Markägarnas önskan och behov utgör utgångspunkten för ägoreglering. Ägoreglering genomförs om den stöds av markägarna och anses vara ekonomiskt lönsam.

Syftet är att verkställa ägoreglering inom 3–5 år.

Inledande och fortskridande

Ägoreglering fortskrider från informationsmöte till ägoregleringsförrättning.

1. Informationsmöte

Lantmäteriverket ordnar ett informationsmöte på begäran av markägare, där information ges om ägoregleringar. Till mötet kallas markägare och arrendatorer inom åkerområdet och eventuellt expertmyndigheter samt representanter för jord- och skogsbrukets rådgivnings- och producentorganisationer.

2. Utredning av behovet av ägoreglering

Lantmäteriverket utför en behovsutredning för ägoreglering på markägarnas ansökan. Markägarna kan ansöka om behovsutredning med en blankett som är tillgänglig på Lantmäteriverket eller med en fritt formulerad ansökan. Behovsutredningen är avgiftsfri för markägarna.

Utredningen utgår ifrån de mål och behov som markägarna har ställt upp. I behovsutredningen försöker man i samarbete med markägarna lösa markanvändningsproblemen inom området i fråga. Utgående från utredningen görs ett förslag om ägoregleringen bör verkställas eller inte. Om Lantmäteriverket föreslår verkställande av ägoreglering bör behovsutredningen omfatta även ett förslag till principer som ska tillämpas i samband med projektet samt det område som regleringen ska innefatta och en uppskattning om kostnader och fördelar med projektet.

3. Ägoregleringsförrättning

Lantmäteriverket inleder en ägoregleringsförrättning på ansökan av markägare under förutsättning att ägoregleringen väsentligt förbättrar skiftesläggningsen. Det bör finnas ett utbrett stöd bland markägarna inom området för att genomföra förrättningen. Dessutom bör nyttan av ägoregleringen överstiga de kostnader som den medför.

Staten stöder ägoregleringar och för ägoregleringen nödvändiga anpassningsåtgärder såsom avlopps- och täckdikning samt byggande av odlingsvägar.

Staten står för samtliga ägoregleringskostnader i samband med projektet. Lantmäteriverket utreder statens understöd för projektet innan beslut om inledande fattas. Stöd beviljas skilt för varje ägoreglering.

Då ägoregleringsförrättningen har slutförts ska markägarna återbetala den del av kostnaderna som inte har ingått i statsbidraget. Den del av fastighetsförrättningsav-

giften som blivit över faller till betalning när förrättningen avslutats. Den del av anpassningsåtgärderna som ska betalas av markägarna anses som lån av staten. Återbetalningen av lånet börjar först efter att förrättningen har avslutats.

Kostnaderna fördelas mellan markägarna i enlighet med den nytta som de fått av ägoregleringen.

Du kan bekanta dig med pågående ägoregleringsprojekt på Lantmäteriverkets webbplats:

www.maanmittauslaitos.fi/sv/toimitukset

Ytterligare uppgifter om lantmåteriförrättningar och andra ärenden som gäller fastigheter www.lantmateriverket.fi

Lantmäteriverket bedriver verksamhet på 35 orter. Vi svarar för fastighetsförrättningar, fastighetsuppgifter, kartmaterial samt lagfarter och inteckningar. På Lantmäteriverket kan du inhämta olika intyg över fastigheter eller outbrutna områden t.ex. fastighetsregisterutdrag, lagfartsbevis och gravationsbevis, samt kartor och flygbilder.